

Kinh Đại Bát Nhã Ba-la-mật-đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sàigòn 1998

--- o0o ---

Tập 9
Quyển Thứ 215
Hội Thứ Nhất

PHẨM KHÓ TIN HIỂU
Thứ 34 - 34

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên khổ thánh để thanh tịnh, khổ thánh để thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc khổ thánh để thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tập diệt đạo thánh để thanh tịnh, tập diệt đạo thánh để thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc

tập diệt đạo thánh để thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên bốn tĩnh lự thanh tịnh, bốn tĩnh lự thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc bốn tĩnh lự thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tám giải thoát thanh tịnh, tám giải thoát thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tám giải thoát thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười

biến xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên bốn niệm trụ thanh tịnh, bốn niệm trụ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc bốn niệm trụ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thanh tịnh; bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên không giải thoát môn thanh tịnh, không giải thoát môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh,

hoặc không giải thoát môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên Bồ-tát thập địa thanh tịnh, Bồ-tát thập địa thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc Bồ-tát thập địa thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên năm nhãn thanh tịnh, năm nhãn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc năm nhãn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên sáu thần thông thanh tịnh, sáu thần thông thanh tịnh nên

Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc sáu thần thông thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên Phật mười lực thanh tịnh, Phật mười lực thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc Phật mười lực thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh; bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên pháp vô vong thất thanh tịnh, pháp vô vong thất thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc pháp vô vong thất thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí

trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tánh hằng trụ xả thanh tịnh, tánh hằng trụ xả thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tánh hằng trụ xả thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên nhất thiết trí thanh tịnh, nhất thiết trí thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc nhất thiết trí thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có

sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên quả Dự lưu thanh tịnh, quả Dự lưu thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc quả Dự lưu thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, Độc giác Bồ-đề thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Nhất thiết pháp không thanh tịnh nên chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc nhất thiết pháp không thanh tịnh, hoặc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên sắc thanh tịnh, sắc thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc sắc thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên thọ tướng hành thức thanh tịnh, thọ tướng hành thức thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc thọ tướng hành thức thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên nhãn xứ thanh tịnh, nhãn xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc nhãn xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh, nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên sắc xứ thanh tịnh, sắc xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc sắc xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên nhãn giới thanh tịnh, nhãn giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc nhãn giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết

trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đặc không thanh tịnh nên nhĩ giới thanh tịnh, nhĩ giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc nhĩ giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đặc không thanh tịnh nên thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đặc không thanh tịnh nên tử giới thanh tịnh, tử giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc tử giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đặc không thanh tịnh nên hương giới, tử thức giới và tử xúc, tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh;

hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên thiết giới thanh tịnh, thiết giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc thiết giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên thân giới thanh tịnh, thân giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả

đắc không thanh tịnh, hoặc thân giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên ý giới thanh tịnh, ý giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc ý giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên địa giới thanh tịnh, địa giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc địa giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên vô minh thanh tịnh, vô minh thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc vô minh thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh; hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh

tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc Bồ thí Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh; Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên nội không thanh tịnh, nội không thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc nội không thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa

không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thanh tịnh; ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên chơn như thanh tịnh, chơn như thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc chơn như thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thanh tịnh; pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến bất tư nghì giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh

tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên khổ thánh để thanh tịnh, khổ thánh để thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc khổ thánh để thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên tập diệt đạo thánh để thanh tịnh, tập diệt đạo thánh để thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tập diệt đạo thánh để thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên bốn tĩn lự thanh tịnh, bốn tĩn lự thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc bốn tĩn lự thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh; bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh,

hoặc bốn vô lượng, bốn vô sắc định thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên tám giải thoát thanh tịnh, tám giải thoát thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tám giải thoát thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh; tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên bốn niệm trụ thanh tịnh, bốn niệm trụ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc bốn niệm trụ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng

giác chi, tám thánh đạo chi thanh tịnh; bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên không giải thoát môn thanh tịnh, không giải thoát môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc không giải thoát môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh; vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên Bồ-tát thập địa thanh tịnh, Bồ-tát thập địa thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc Bồ-tát thập

địa thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên năm nhãn thanh tịnh, năm nhãn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc năm nhãn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên sáu thần thông thanh tịnh, sáu thần thông thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc sáu thần thông thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên Phật mười lực thanh tịnh, Phật mười lực thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc Phật mười lực thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh; bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật

bất cộng thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên pháp vô vong thất thanh tịnh, pháp vô vong thất thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc pháp vô vong thất thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên tánh hằng trụ xả thanh tịnh, tánh hằng trụ xả thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tánh hằng trụ xả thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên nhất thiết trí thanh tịnh, nhất thiết trí thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc nhất thiết trí thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Bất khả đắc không thanh tịnh nên đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tất cả đà-la-ni môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đắc không thanh tịnh nên tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc tất cả tam-ma-địa môn thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đắc không thanh tịnh nên quả Dự lưu thanh tịnh, quả Dự lưu thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc quả Dự lưu thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai

không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Bất khả đặc không thanh tịnh nên quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh; quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đặc không thanh tịnh nên Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, Độc giác Bồ-đề thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc Độc giác Bồ-đề thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đặc không thanh tịnh nên tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đặc không thanh tịnh, hoặc tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Bất khả đặc không thanh tịnh nên chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh,

chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc bất khả đắc không thanh tịnh, hoặc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên sắc thanh tịnh, sắc thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc sắc thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên thọ tướng hành thức thanh tịnh, thọ tướng hành thức thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thọ tướng hành thức thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên nhãn xứ thanh tịnh, nhãn xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc nhãn xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh, nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí

trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc nhĩ tử thiết thân ý xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên sắc xứ thanh tịnh, sắc xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc sắc xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thanh hương vị xúc pháp xứ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên nhãn giới thanh tịnh, nhãn giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc nhãn giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên

sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên nhĩ giới thanh tịnh, nhĩ giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc nhĩ giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên tử giới thanh tịnh, tử giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc tử giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí

thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên hương giới, tử thức giới và tử xúc, tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; hương giới cho đến tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc hương giới cho đến tử xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên thiết giới thanh tịnh, thiết giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thiết giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên thân giới thanh tịnh, thân giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thân giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên ý giới thanh tịnh, ý giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc ý giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh; pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc pháp giới cho đến

ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên địa giới thanh tịnh, địa giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc địa giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc thủy hỏa phong không thức giới thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.

Thiện Hiện! Vô tánh không thanh tịnh nên vô minh thanh tịnh, vô minh thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh. Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc vô minh thanh tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai không hai phần, vì không riêng không dứt vậy. Vô tánh không thanh tịnh nên hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sâu thán khổ ưu não thanh tịnh; hành cho đến lão tử sâu thán khổ

**ưu não thanh tịnh nên Nhất thiết trí trí thanh tịnh.
Vì có sao? Hoặc vô tánh không thanh tịnh, hoặc
hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não thanh
tịnh, hoặc Nhất thiết trí trí thanh tịnh không hai
không hai phần, vì không riêng không dứt vậy.**

--- o0o ---